

कृपया, प्रसिध्दी करिता सादर
संपादक/वृत्तसंपादक

हनुमंत गोफणे

जनता संपर्क अधिकारी
बेस्ट उपक्रम

दूरध्वनी क्र. २२७९९३९५

PRESS NOTE

THE BRIHAN MUMBAI
ELECTRIC SUPPLY &
TRANSPORT UNDERTAKING

(Of The Brihan Mumbai Mahanagar Palika)
BEST Bhavan, Post Box No. 192,
Mumbai - 400 001.

प्रसिध्दी
पत्रक

बृहन्मुंबई विद्युत पुरवठा
आणि परिवहन उपक्रम
(बृहन्मुंबई महानगरपालिका अंतर्गत)
बेस्ट भवन, पत्र पेटी क्र. १९२,
मुंबई - ४०० ००१.

प्रसिध्दी पत्रक. १८

दिनांक : ०८.१०.२०१८

२०१९-२० या वर्षाकरिताचे बेस्ट उपक्रमाचे अर्थसंकल्प अंदाज सादर

मुंबई ०८ - बेस्ट उपक्रमाचे महाव्यवस्थापक, डॉ. सुरेंद्रकुमार बागडे, भा.प्र.से. यांनी दि. ०८ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी भरलेल्या बेस्ट समिती सभेमध्ये, २०१९-२० या वर्षाकरिताचे अर्थसंकल्प अंदाज बेस्ट समितीला सादर केले.

बेस्ट समितीला सादर करण्यात आलेल्या २०१९-२० या वर्षाकरिताच्या अर्थसंकल्प अंदाजामध्ये बेस्ट उपक्रमाची रु.७२०.५३ कोटी एवढी एकदरीत अंदाजित तूट दर्शविण्यात आली आहे. २०१९-२० (अर्थसंकल्प) या वर्षाच्या भांडवली खर्चाकरिता रु. ४५२.३४ कोटी एवढ्या रकमेची तरतूद करण्यात आली आहे.

२०१९-२० या अर्थसंकल्पीय वर्षाकरिता महसुली अंदाजाचे संक्षिप्त तपशिल पुढे दर्शविण्यात आले आहेत.

(रु. कोटीत)

	विद्युत पुरवठा	परिवहन	संपूर्ण उपक्रम
उत्पन्न	3693.36	1661.78	5355.14
खर्च	3569.19	2506.49	6075.68
+ शिल्लक / - तुट	124.17	-844.71	-720.54

सन 2019-20 (अर्थसंकल्प) अंदाजामधील ठळक वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे आहेत:-

ए - विद्युत पुरवठा

1. 33 केव्ही नवीन विद्युत संग्राही उपकेंद्र

2018-19 या वर्षामध्ये (i) प्रतिक्षा नगर (ii) लोढा क्राऊन (2 नग) आणि (iii) वानखेडे स्टेडियम येथे प्रत्येकी १६ एमव्हीए (MVA) ऊर्जा रोहित्रांसह 33/11 केव्ही संग्राही उपकेंद्र (RSSs) कार्यान्वित करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. या व्यतिरिक्त, पी.एम.जी.पी.501 संग्राही उपकेंद्र (RSS), 110 केव्ही डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संग्राही उपकेंद्र (RSS) येथे अतिरिक्त 16 एमव्हीए ऊर्जा रोहित्र आणि नेव्हल डॉकयार्ड आणि शितलादेवी विद्युत संग्राही उपकेंद्र (RSS) येथे 10/12.5 एमव्हीए ऊर्जा रोहित्र कार्यान्वित करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. ज्यामुळे संचमांडणीच्या क्षमतेमध्ये 116 एमव्हीएने वाढ होईल.

2019-20 या वर्षामध्ये, प्रत्येकी (i) साई सुंदर नगर संग्राही उपकेंद्र (RSS) (2 नग) आणि (ii) पिंपळ वाडी संग्राही उपकेंद्र (RSS) (1 नग) येथे 16 एमव्हीए ऊर्जा रोहित्रांसह नवीन 33/11 केव्ही विद्युत संग्राही उपकेंद्र (RSS) कार्यान्वित करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. या व्यतिरिक्त, किंगजवे संग्राही उपकेंद्र (RSS), एल्फीन्स्टन मिल संग्राही उपकेंद्र आणि अविघ्न संग्राही उपकेंद्र (RSS) (3.2 एमव्हीए) येथे अतिरिक्त 16 एमव्हीए ऊर्जा रोहित्र कार्यान्वित करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. त्यामुळे जवळ-जवळ 83 एमव्हीएने संचमांडणीची क्षमता वाढेल.

2. 33 केव्ही क्षमतेमध्ये रुपांतर -

2018-19 या वर्षामध्ये 33 केव्ही क्षमतेमध्ये रुपांतर करण्याच्या कार्यक्रमांतर्गत, कंबाला हिल, नेस्ले येथे प्रत्येकी 3 नग आणि लव्ह ग्रोव्ह, माझगांव डॉक, महालक्ष्मी, नेव्हल डॉक, भायखळा संग्राही उपकेंद्र येथे प्रत्येकी 1 नग असे 10 एमव्हीए 22/11 केव्ही ऊर्जा रोहित्रांचे 11 नग, 16 एमव्हीए, 33/11 केव्ही ऊर्जा रोहित्राने बदली करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. त्यामुळे क्षमता 66 एमव्हीएने वाढणार असून सिस्टीमच्या विश्वासाहतेमध्ये सुधार होऊन सिस्टीम वितरण हानी मध्ये कपात होण्यास मदत होईल.

2019-20 या वर्षामध्ये, 33 केव्ही क्षमतेमध्ये रुपांतर करण्याच्या कार्यक्रमांतर्गत प्रभादेवी येथील 3 नग, लव ग्रोव येथील 2 नग आणि वरळी, कसारा, महालक्ष्मी, माझगाव डॉक, वरळी डेअरी आणि शिवडी विद्युत संग्राही उपकेंद्र (RSS) येथील प्रत्येकी 1 नग असे 10 एमव्हीए, 22/11 केव्ही ऊर्जा रोहित्रांचे एकूण 11 नग, 16 एमव्हीए, 33/11 केव्ही ऊर्जा रोहित्रांनी बदलण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. यामुळे क्षमतेमध्ये 66 एमव्हीए एवढी वाढ होणार असून सिस्टीम विश्वासाहतामध्ये सुधारणा होऊन सिस्टीम वितरण हानीमध्ये कपात होण्यास मदत होईल.

3. वितरण जालव्यूहाचे सक्षमीकरण

विद्युत वितरण जालव्यूह सक्षम करण्याकरिता, 21 किमी. 11 केव्ही उच्च व्होल्टता (HV) तारखंड, 84 कि.मी. 1.1 केव्ही निम्न व्होल्टता(LV) तारखंड (सर्व्हिस तारखंडाच्या समावेशासह) टाकण्याचे आणि वित्तीय वर्ष 2018-19 आणि वित्तीय वर्ष 2019-20 या प्रत्येक वर्षी 35 नवीन विद्युत वितरण उपकेंद्रे कार्यान्वित करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

4. स्वयंचलित वातविलेप (Aerosol) आधारित अग्निशमन यंत्रणा

2018-19 या वित्तीय वर्षामध्ये, चार विद्यमान 110 केव्ही संग्राही उपकेंद्रे म्हणजे बॅकबे, नरिमान पॉईंट, खेतवाडी आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विद्युत संग्राही उपकेंद्र (RSS) येथील 110 केव्ही तारखंडाच्या संरक्षणाकरिता स्वयंचलित कंडेन्सड (Condensed) वातविलेप अग्निशमन पध्दतीचे प्रापण करण्यात येत आहे.

5. डिजिटायझेशन पध्दती आणि वितरण जालव्यूहामध्ये सुधारणा -

2018-19 या वित्तीय वर्षामध्ये, एक मुंबई महानगरपालिका जीआयएस' संकल्पना प्राप्त करण्यासाठी मुंबई महानगरपालिकेमध्ये उपयोगात येत असलेले इसरी (ESRI) सॉफ्टवेअरच्या नवीनतम वर्जनने विद्यमान कालबाह्य झालेले हार्डवेअर आणि सॉफ्टवेअर म्हणजे विद्यमान जी/टिक 9.3.2 सॉफ्टवेअर बदली करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. इसरी जीआयएस सॉफ्टवेअर मुळे वीज वितरणाचे अद्ययावत तंत्रज्ञान अवलंबणे व नवीन तंत्रज्ञानाचे एकात्मिकरण करणे सहज शक्य होईल.

वित्तीय वर्ष 2019-20 मध्ये श्रेणी वाढ केलेल्या जीआयएस पध्दतीचे अन्य संबधित पध्दती जसे स्काडा, वितरण स्वयंचल सिस्टिम (डीए), कनेक्शन व्यवस्थापन पध्दती (सीएम), ग्राहक संबंध व्यवस्थापन पध्दती (सीआरएम) ह्यांच्या बरोबर एकात्मिकरण करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. त्यामुळे पध्दती अधिक कार्यक्षम आणि वापरकर्त्यांना मैत्रीपूर्ण अशी होईल.

6. आयएसयुएस (स्मार्ट उपयोगीता पध्दतीची अंमलबजावणी) -

बेस्ट उपक्रमामध्ये एडीएमएस प्रापण करण्याचे ठरविण्यात आले आहे. सदर सिस्टिम मध्ये अचुकपणे दोष शोधणे, विभागीय पध्दतीच्या जीआयएस, कॉल सेंटर, क्रू मॅनेजमेंट सिस्टिम सारख्या मॉड्युल्सचा समावेश आहे. 2019-20,2020-21 या वित्तीय वर्षामध्ये उपक्रमाच्या सर्व संग्राही उपकेंद्राकरिता एडीएमएसचा भाग म्हणून स्काडा सिस्टिम प्रापण करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. उपक्रमामध्ये आयएसयुएस प्रकल्पाची अंमलबजावणी करण्याकरिता 2018-19 या वित्तीय वर्षामध्ये संमंत्रकाची नियुक्ती करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. एडीएमएस, एएमआय, अद्ययावत बिलिंग सॉफ्टवेअर- कॉल सेंटर - जीआयएससह एकत्रित, दळणवळण सुविधेची अंमलबजावणी हे आयएसयुएस सिस्टिमचे भाग आहेत.

7. वितरण स्वयंचलन -

वित्तीय वर्ष 2018-19 मध्ये विविध क्षेत्रांमधील प्रत्येक विद्युत वितरण उपकेंद्र (DSS) येथे 3000 नग अर्थ फॉल्ट पॅसेज इंडिकेटर (EFPI) ची संचमांडणी करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. ऊर्जा लेखा परीक्षण उपकेंद्र स्तरावरील कार्यक्रमांतर्गत स्वयंचलित वीजमापक वाचन (AMR) सह 3000 नग इएफपीआयचे एकात्मिकरण करण्यात येईल. त्याचा उपयोग उच्च व्होल्टता जालव्युहामधील दोषांची उपविभागणी (Sectionalize) करण्याकरिता होईल.

8. ग्राहक आणि ऊर्जा लेखापरिक्षण स्वयंचलित वीजमापक वाचन (AMR) -

वित्तीय वर्ष 2019-20 मध्ये 19 आणि 24 सायकलची सर्व विद्यमान वीजग्राहक वीजमापके (परिमाण - 20,000) दुरुन वाचन करण्यासाठी जीपीआरएस आधारित पध्दतीसह बदली करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे आणि कर्नाक आणि बँकबे विद्युत संग्राही उपकेंद्राच्या परिक्षेत्रामधील (परिमाण -3 लाख) वीजग्राहकांची वीजमापके दुरुन वाचन करण्यासाठी आरएफ (RF) आधारित वीजमापकांनी बदली करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

वित्तीय वर्ष 2019-20 मध्ये बाजारात उपलब्ध असलेल्या नवीनतम तंत्रज्ञान असलेल्या पध्दतीने विद्यमान एएमआर पध्दतीने बदली करण्याचे सुध्दा प्रस्तावित करण्यात येत आहे. वीजेची मोजणी करण्यासाठी विविध व्होल्टेज पातळींवर वीजमापके आणि डीसीयुजची संचमांडणी करण्यात येईल. यामध्ये टाटा आणि बेस्टच्या आंतरपृष्ठ पॉईंट येथील 105 नग एबीटी मापके, विद्युत संग्राही उपकेंद्र (RSS) येथील आऊटगोईंग फीडर्स येथील 874 नग मापके आणि वितरण उपकेंद्रामधील वितरण रोहित्राच्या (डीटीज) एलव्ही बाजुकडील 3229 नग मापके ह्यांचा समावेश आहे.

9. मार्गप्रकाश दिव्यांकरिता एलइडीज :

मुंबई शहराच्या हद्दीमधील वृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या प्रभागांमध्ये विविध वॉटिजेसचे विद्यमान एचपीएसव्ही/एमएच मार्गप्रकाश दिवे बदली करण्याकरिता जवळ-जवळ 21900 नग एलइडी अखंडत्वीत दिव्यांचा पुरवठा, संचमांडणी, चाचणी आणि क्रियान्वयन करण्याचे वित्तीय वर्ष 2018-19 मध्ये प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

बी - बस विभाग

1. वाहतूक प्रवर्तनाचे संगणकीकरण / आधुनिकीकरण :

बसप्रवाशांना सोयी सुविधा उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने बेस्ट प्रशासनाद्वारे 'इंटेलिजेंट ट्रान्सपोर्ट मॅनेजमेंट सिस्टीम' (ITMS) हा प्रकल्प राबविण्यात येत असून, या प्रकल्पांतर्गत प्रवाशांना बसथांब्यावर बस येण्याची अचूक वेळ कळणार आहे. या प्रकल्पात बस आगार, बसस्थानक आणि बसचौकी येथील वाहतूक प्रवर्तनात्मक कार्यांचे संगणकीकरण करण्यात येणार आहे. त्यामुळे वाहतूक विभाग व अभियांत्रिकी विभागाच्या कार्यक्षमतेत वाढ होऊन बसप्रवर्तनात सुधारणा होणार आहे.

याचबरोबर बसमार्गावर कार्यरत बसगाड्यांची आणि बसमार्गांची माहिती अचूक वेळेसह बसप्रवाशांना उपलब्ध होणार आहे. 'पॅसेंजर इन्फॉर्मेशन सिस्टीम' (PIS) द्वारे बसमधून प्रवास करणा-या प्रवाशांना बसचे स्थळ तसेच येणा-या बसथांब्यांची माहिती उद्घोषणेद्वारे मिळणार आहे. तसेच प्रवाशांकरिता माहितीसाठी मोबाईल ॲप विकसित करण्यात येत आहे. या प्रकल्पामुळे बसप्रवर्तनाच्या प्रत्येक स्तराचे सुयोग्य निरीक्षण शक्य होणार असून पर्यवेक्षणादरम्यान प्रत्येक टप्प्याच्या आवश्यकतेप्रमाणे तात्काळ निर्णय घेणे देखील सोयीचे होणार आहे.

2. स्वयंचलित भाडेवसुली पध्दत (AFCS) :

महाराष्ट्र शासन लवकरच मुंबई महानगर प्रदेशामधील (MMR) सर्व सार्वजनिक वाहतुकीची माध्यमे उदा. उपनगरीय रेल्वे, बेस्ट, मेट्रो, मोनो व इतर सार्वजनिक वाहतूक प्राधिकरणे / संस्था यामधून प्रवास करण्याकरिता एकच प्रवास कार्ड (Common Mobility Card) उपलब्ध करून देणार आहे. बेस्ट उपक्रमाने सुध्दा एकत्रित तिकीट प्रणाली विकसित करण्याकरिता नियोजन केलेले आहे. भविष्यामध्ये येणा-या तंत्रज्ञानातील सुधारणा लक्षात घेऊन, उपक्रमाद्वारे विकसित करण्यात येणा-या तिकीट प्रणालीमध्ये क्युआर कोड, क्रेडीट / डेबीट कार्ड स्वाईप सुविधा, ऑनलाईन व्यवहार, मोबाईल तिकीट व वायफाय तंत्रज्ञान इ. अद्ययावत सुविधा प्रवाशांना देण्याचे नियोजित केलेले आहे.

3. बसताफा -

दिनांक 31.03.2020 पर्यंत बसताफा 4050 पर्यंत वाढविण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

4. अद्ययावत संगणक प्रणालीची अंमलबजावणी -

उपक्रमातील सर्व विभागांकरिता अद्ययावत संगणक प्रणालीची अंमलबजावणी करण्यात येईल. या प्रणालीमुळे कामाची पुनरावृत्ती न होण्यास मदत होईल तसेच विविध विभागाचे एकात्मिकरण झाल्यामुळे कामे सहज आणि कमी वेळात व्हायला मदत होईल.

वरील उल्लेखनीय बाबींसहीत सन 2019-20 चे अर्थसंकल्प अंदाज "बेस्ट" समितीला सादर करण्यात आले.
